

Solenergiklyngens ønskeliste for statsbudsjettet 2025, for 8 TWh for solenergi innen 2030

Status etter revidert 2024, hvor regjeringen ikke leverte en handlingsplan, men en [tiltaksplan for solkraft](#), er at det i statsbudsjettet for 2025 skal komme konkrete tiltak og virkemidler som fjerner barrierer og tilrettelegger for lokal energiproduksjon og som utløser mer lokal energiproduksjon på bygg og nedbygde arealer. Solenergiklyngen har store forventninger til dette!

Bakgrunnen er at SV, SP, AP skriver i [revidertinnstillingen](#) at «regjeringen har levert en god løypemelding om statusen for arbeidet med solkraft i regjeringen. Flertallet viser til at Stortinget har bedt regjeringen sette et 2030-mål på 8 TWh ny solenergi, og at NVEs anslag viser at vi kun kan forvente om lag 4 TWh med utgangspunkt i vedtatte virkemidler. Flertallet viser også til at regjeringen i Prop. 104 S (2023–2024) skriver at de skal **komme med en samlet gjennomgang og redegjøre for oppfølgingen av forslagene fra og høringen av Energikommisjonen og Strømprisutvalget i forbindelse med Prop. 1 S (2024–2025)**. Flertallet understreker at **gjennomgangen må inneholde konkrete tiltak og virkemidler som fjerner barrierer og tilrettelegger for lokal energiproduksjon og som utløser mer lokal energiproduksjon på bygg og nedbygde arealer.**»

Dette notatet gir Solenergiklyngens forventninger til konkrete tiltak og virkemidler i statsbudsjettet for 2025, som fjerner barrierer og tilrettelegger for lokal energiproduksjon og som utløser mer lokal energiproduksjon på bygg og nedbygde arealer. For å følge opp stortingets anmodningsvedtak om 8 TWh sol og 5 TWh nærenergi mener Solenergiklyngen følgende trengs:

- **Delingsløsning fra 1.1.2025 for næringsområder i tråd med kriteriene vi har spilt inn til ED:**
 - Alle bygg i et område (avgrenset av fysisk begrensning i nettet) må kunne produsere og dele strøm og lagring med hverandre (utover RMEs foreslåtte gjenboer-grense). Konkrete krav er at delingsordningen bør sikre
 - fri deling av strømproduksjon, lagrings- og fleksibilitetsressurser på tvers av målepunkter innenfor samme nettstasjon.
 - fri deling av strømproduksjon, lagrings- og
 - fleksibilitetsressurser på tvers av målepunkter innenfor samme høyspentradial dersom det ikke foreligger fysiske begrensninger i strømmettet.
 - at installert kapasitet i solcelleanlegg som inngår i delingsordningen utover 5 MW (RMEs forslag) bør kunne tillates, dersom det ikke foreligger fysiske begrensninger i strømmettet.

- at alle nettkunder skal kunne delta i delingsordningen, uavhengig av tariffstruktur
- **Energiltak som motkonjunkturtiltak i byggebransjen –**
 - rentefrie lån til energiltak på off. bygg (dvs lokal energiproduksjon og energieff) og off. infrastruktur (f.eks parkeringsplasser, kaianlegg etc)
 - krav om lokal energiproduksjon på alle nye eide og leide offentlige bygg
- **Gjøre Enova til et verktøy for 8 TWh solkraft:**
 - Utvidet Enovastøtte for boliger for utrulling (rettighet med evt nedtrapping fram mot 2030). Støtte til lagring (batterier) bør inkluderes.
 - Enovas mandat bør endres slik Solenergiklyngen har spilt inn til ny styringsavtale:
 - Enova må i avtalen for 2025–28 gis et energimål og et tydelig mandat for å kunne gi investeringsstøtte til modne og velprøvde energiltak. Mål om 10 TWh mindre strømforbruk i bygninger og 8 TWh ny solenergi innen 2030 må legges til grunn
 - Enovas programmer for energikartlegging og investeringsstøtte i boligselskap og yrkesbygg, som ble lansert høsten 2023, må bli mer forutsigbare for de som søker og sikres finansiering frem til 2030.
 - Enovas programmer for eneboliger og småhus må forsterkes, slik at modne og velprøvde energiltak som forbedrer energitilstanden og gir lokal energiproduksjon gis investeringsstøtte.
 - Enova bør forvalte en rettighetsbasert støtte for boligbygg og en auksjonsbasert støtte for næringsbygg som sikrer at en stor andel av 8 TWh-målet nås gjennom solkraft på bygg.
 - Enova bør få i oppdrag å forvalte en auksjonsbasert støtteordning for å nå målet om 5 TWh næreenergi innen 2030.
 - Enova bør ha et program til å støtte utviklingen av lokale energisamfunn i Norge fordi lokal energiproduksjon med deling, lagring og fleksibilitet kan bidra til å løse utfordringer med mangel på strømnnett og mangel på kraft.
 - Enova bør gi støtte til både batterier og styringssystemer til individuelle solkraftinstallasjoner og energisamfunn.
 - Enova bør ha støtte til prosjekter som bidrar til å demonstrere eller implementere teknologi som løser utfordringer knyttet til strømnettet som følge av lokal kraftproduksjon.
- **Auksjonsbasert støtte til grå arealer, næringsbygg og energisamfunn**
 - Ref [Menon-DNV-rapporten](#): Styringseffektivt virkemiddel for å nå 5,5 TWh på bygg innen 2030 med lavest mulig samfunnskostnad
 - Med auksjonsbasert mener vi at staten lanserer en auksjon for å sikre utbygging i tråd med målet. Private aktører vil da kunne by på kontrakter som forplikter de til å bygge ut, og de får da støtte i tråd med disse kontraktene.
- **Bedre rammebetingelsene for skatt og avgifter på lokal solkraftproduksjon og energisamfunn**
 - Skatte- og avgiftssystemet for solkraft bør innrettes slik at det er gunstig og stimulerende for lønnsomme investeringer på lang sikt, for å bidra til nasjonale

ambisjoner om å øke solkraftproduksjonen fram mot 2030, og videre mot 2040 og 2050.

- **Strømstøtten endres slik at den stimulerer til lokal energiproduksjon**
 - Dagens modell for strømstøtte er en vedvarende barriere for privat solutbygging. Det trengs:
 - En ny modell for strømstøtten som premierer og stimulerer til solkraftproduksjon og strømsparing bør utredes og innføres
 - En aktuell ny modell er at strømstøtten ikke utbetales basert på hva du bruker men hva et gjennomsnittsbygg i ditt område bruker. Sparer du mer enn gjennomsnittet vil du få gevinst (altså hvis du har energieffektivisert/produserer strøm selv). [Ref vår nye strømstøtterapport](#)
- **Lokal energiproduksjon inn i NTP som et krav til etatene og i prosjektene**
 - Gjenta [SV, H, Vs merknader i NTP](#) og forslaget: «Stortinget ber regjeringen legge til rette for lokalprodusert energi på nedbygde arealer og bygninger i forbindelse med all samferdselsinfrastruktur som vei, bane, flyplass, kaianlegg og parkeringsplasser, og tallfeste et mål for sektoren.»
- **TEK17 bør endres for å kreve/stimulere til lokal energiproduksjon og energisamfunn**
 - Solkraft må incentiveres i TEK17, i dag premieres man ikke for å ha installert sol på egen bolig, blant annet bør
 - Gjeldende tekst: «§ 14-1. Generelle krav (1) Bygninger skal prosjekteres og utføres slik at det tilrettelegges for forsvarlig energibruk.» endres til «(1) Bygninger, nabolag og næringsområder skal prosjekteres og utføres slik at det tilrettelegges for forsvarlig energibruk og lokal energiproduksjon med lagring, deling og sluttbrukerfleksibilitet»